

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugpjūčio 22 d.
(AG1-229/11-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (pranešėja), Beatos Labutytės ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant J. D.,

dalyvaujant pareiškėjos UAB „(duomenys neskelbtini)“ atstovui pagal pavedimą advokatui L. S., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, nuotoliniu būdu (naudojant vaizdo konferencijų platformą „Microsoft Teams“) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „(duomenys neskelbtini)“ skundą atsakovei Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja kreipėsi į Komisiją su skundu, kuriuo prašo: „Panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025-07-01 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“ ir įpareigoti Kaišiadorių rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti UAB „(duomenys neskelbtini)“ prašymą dėl sunkiasvorio transporto eismo ribojimo Š. g.“.

Pareiškėja skunde nurodo tokias faktines aplinkybes:

1. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. vasario 14 d. įsakymu „Dėl Kaišiadorių rajono (duomenys neskelbtini) smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo plano patvirtinimo ir žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo“ buvo patvirtintas Kaišiadorių rajono (duomenys neskelbtini) smėlio ir žvyro telkinio karjero (toliau – ir Karjeras) žemės gelmių naudojimo planas [pastaba: 2025 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 1-80], pagal kurį karjero kasybos darbų vykdymo metu sunkiasvorės technikos, sveriančios iki 24 tonų, judėjimas pagal patvirtintą žemės gelmių naudojimo planą yra numatytas D kategorijos Kaišiadorių rajono savivaldybės Š. gatvėje.

2. UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – Bendrovė), nuosavybės teise valdanti žemės sklypą adresu Kaišiadorių r. sav., (duomenys neskelbtini), unikalus numeris (duomenys neskelbtini), 2025 m. gegužės 30 d. kartu su kitais Kaišiadorių rajono savivaldybės bendruomenės nariais pateikė prašymą Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai (toliau – Savivaldybė) „Dėl sunkiasvorio transporto eismo ribojimo Š. g.“, kuriuo prašė imtis veiksmų siekiant užtikrinti eismo saugumą ir apsaugoti bendruomenės gerovę, siūlant riboti sunkiasvorę techniką Š. gatvėje nuo Karjero iki K. gatvės ženkliniu, ribojančiu judėjimą (toliau – Prašymas). Pažymėjo, kad Bendrovės Prašyme buvo išdėstytos tiek gamtai, tiek bendruomenės gerbūviui grėsmę keliančios sunkiasvorės technikos judėjimo Š. g. pasekmės, įskaitant nuorodos į teisės aktus, kurių pagrindu eismas šioje gatvėje turėtų būti ribojamas.

3. Bendrovė 2025 m. birželio 5 d. el. laišku gavo Savivaldybės kvietimą į susitikimą išsiaiškinti problemas dėl sunkiasvorio transporto judėjimo Š. gatve Karjero eksploatacijos metu ir priimti abejoms pusėms tinkamą sprendimą.

4. 2025 m. birželio 12 d. susitikimo Savivaldybėje metu, kuriame dalyvavo Bendrovės vadovė, bendruomenės nariai, rajono vadovai ir specialistai, buvo aptartas sunkiasvorės transporto technikos judėjimas Š. g., tačiau jokių sprendimų nebuvo priimta.

5. Bendrovė gavo Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“ [pastaba: Nr. *(duomenys neskelbtini)*] (toliau – Sprendimas), kuriuo atsisakyta riboti sunkiasvorio transporto eismą, t. y. Savivaldybė nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad Telkinį eksploatuojanti įmonė yra išipareigojusi neblogini kelių būklės, o pabloginus atstatyti, Administracija kol kas nesvarstys galimybes riboti sunkiasvorio transporto eismo Š. gatve.

Pažymi, kad Savivaldybė, vykdydama saugaus eismo organizavimo funkciją, yra įsteigusi Kaišiadorių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisiją. Tokios komisijos sudarymo ir veiklos pagrindus nustato Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnis. Savivaldybės Eismo saugumo komisijos sprendimai, kaip kad nurodyta jos nuostatuose yra tik patariamąjį pobūdžio, o galutinį sprendimą priima Savivaldybės administracijos direktorius.

Atkreipia dėmesį, kad Bendrovei pateikus motyvuotą Prašymą, Savivaldybė, užuot pasinaudojusi numatyta galimybe klausimą nukreipti į Eismo saugumo komisiją pasirinko Bendrovės prašymą išnagrinėti savarankiškai. Tokiu būdu Savivaldybė sąmoningai atsisakė pasinaudoti patariamąsios komisijos ekspertiniu vertinimu, kuris galėjo užtikrinti išsamesnį situacijos vertinimą, didesnę sprendimo pagrįstumą bei atitikimą viešajam interesui. Vietoje to, Savivaldybė priėmė sprendimą savarankiškai, be platesnio svarstymo ir be viešo intereso gynimo užtikrinimo, kas galimai reiškia ne tik procedūros, bet ir gero viešojo administravimo principų pažeidimą.

Pareiškėjos vertinimu, Savivaldybės Sprendimas nenurodant jokių priimto sprendimo motyvų, patvirtina, kad apsisprendimas dėl eismo ribojimo Š. g. yra priimtas ne tik be patariamąsios komisijos ištraukimo, bet ir be išsamaus bendruomenės, įskaitant Bendrovę, argumentų bei viešojo intereso įvertinimo, kas prieštarauja tiek teisės aktų nuostatomis, tiek teismų praktikoje įtvirtintiems viešojo administravimo standartams.

Pareiškėja cituoja Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 4 straipsnio 3 punkto, 10 straipsnio 8 dalies, 11 straipsnio 1 ir 7 dalies, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnio 4 dalies ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 straipsnio 32 punkto nuostatas ir pažymi, kad Savivaldybė turi aiškiai apibrėžtas ir privalomas funkcijas, susijusias su vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, eismo saugumo užtikrinimu bei eismo organizavimu. Vis dėlto nagrinėjamu atveju Savivaldybė tinkamai nevykdė jai teisės aktuose imperatyviai numatytos pareigos – Š. g. nebuvo užtikrintos saugios eismo sąlygos, organizuojant eismo ribojimo priemones nebuvo imtasi būtinų priemonių kliūtims pašalinti ar pavojingoms situacijoms išvengti. Tokiu būdu Savivaldybė neįgyvendino jai teisės aktuose numatytų funkcijų ir neužtikrino eismo saugumo bei viešojo intereso apsaugos, kaip to reikalauja aukščiau nurodyti teisės aktai.

Pareiškėjos vertinimu, Savivaldybė, pažeisdama imperatyvias teisės aktų nuostatas, priėmė sprendimą dėl sunkiasvorio transporto priemonių eismo Š. gatvės atkarpoje, kurioje planuojamas intensyvus sunkiasvorio transporto judėjimas, susijęs su Karjero eksploatavimu. Nors buvo pateiktas motyvuotas prašymas, Savivaldybė ne tik neatsižvelgė į dėl Karjero veiklos kylančius sunkiasvorio transporto srautus Š. gatvėje, bet ir ignoravo kitų bendruomenės narių, įskaitant Bendrovę, pateiktus argumentus bei imperatyvių teisės normų reikalavimus.

Atkreipia dėmesį, kad Š. g. Savivaldybės taryba 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. V17E-311 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ patvirtino Kaišiadorių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą, kuriuo Š. g. yra priskirta D kategorijos gatvei. Nurodo, kad Š. g. priskiriama D kategorijai vadovaujantis ir Savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. V17E-229 „Dėl vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtintu 4 priedu, 2023 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. V17E-229 „Dėl vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtintu 13 priedu.

Pareiškėjos vertinimu, Savivaldybė neįvertino, kad Sprendimas dėl sunkiasvorio transporto eismo Š. gatve neatitinka imperatyvių Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ [pastaba: STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 (toliau – STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“)] nuostatų. Pagal minėto Statybos techninio reglamento 35 punktą ir jame pateiktą 11 lentelę, sunkvežimių eismas (žymimas „S“, „Sa“) yra galimas tik tam tikrų kategorijų gatvėse, kuriose numatyta atitinkama infrastruktūra ir užtikrinamos saugios eismo sąlygos visiems eismo dalyviams. Nurodo, kad D kategorijos gatvėje leidžiamas tik lengvųjų (iki 5 t bendrosios masės) krovininių automobilių ir aptarnaujančiojo transporto eismas („Sa“), t. y. visų virš 5 t sveriančių transporto priemonių eismas yra draudžiamas (išskyrus pramonės, logistikos ir sandėliavimo teritorijas). Pažymi, kad šiuo konkrečiu atveju, Karjero eksploatavimas ir jį aptarnaujančios transporto priemonės, sveriančios iki 24 tonų, ir atliekančių Š. g. 90 reisų per dieną (45 reisai į abi puses), nepatenka nė į vieną minėtame teisės akte nurodytą išimtį.

Pareiškėjos nuomone, Savivaldybė, priimdama sprendimą leisti sunkiasvorio transporto priemonių eismą Š. gatve, privalėjo įvertinti, ar Š. gatvės kategorija ir jos techniniai parametrai atitinka STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ reikalavimus, užtikrinančius tiek eismo saugumą, tiek kitų eismo dalyvių interesų apsaugą. Šio būtino įvertinimo nebuvimas reiškia, kad Savivaldybės sprendimas buvo priimtas pažeidžiant imperatyvias Statybos techninio reglamento nuostatas. Tokie pažeidimai yra esminiai, nes jie paneigia teisės aktų reikalavimų laikymąsi ir neužtikrina teisėto, pagrįsto bei viešąjį interesą atitinkančio administracinio sprendimo priėmimo. Dėl to skundžiamas Savivaldybės sprendimas laikytinas neteisėtu ir egzistuoja pagrindas jį panaikinti.

Pažymi, kad Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas, Kelių įstatymas ir Vietos savivaldos įstatymas aiškiai apibrėžia savivaldybės pareigas užtikrinti vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, eismo saugumą bei tinkamą eismo organizavimą. Savivaldybė privalo užtikrinti, kad jos sprendimai atitiktų teisės aktų reikalavimus, būtų pagrįsti objektyviu situacijos vertinimu ir užtikrintų tiek visuomenės, tiek atskirų asmenų interesų apsaugą. Šios pareigos apima ir būtinybę įvertinti, ar konkretus kelias ar gatvė pagal savo kategoriją ir techninius parametrus yra tinkama numatomam transporto srautui, ypač kai kalbama apie sunkiasvorio transporto eismą.

Pareiškėjos vertinimu, Savivaldybė priėmė sprendimą leisti intensyvių sunkiasvorio transporto judėjimą Š. gatve, neįvertinusi, ar šis sprendimas atitinka techninio reglamento reikalavimus ir ar yra užtikrinamos saugios eismo sąlygos visiems eismo dalyviams. Pažymi, kad statybos techniniai reglamentai yra privalomi visiems viešojo administravimo subjektams, todėl jų nesilaikymas reiškia priimto Sprendimo neteisėtumą ir dėl to jis turi būti panaikintas.

Pažymi, kad skundžiamame Sprendime nėra nurodytos priežastys, kodėl Savivaldybė neribos eismo Š. g., skundžiamas Sprendimas yra absoliučiai nemotyvuotas. Mano, kad Sprendimo formuluotė neatitinka nei Lietuvos respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) reikalavimų dėl individualaus administracinio akto motyvavimo, nei teismų praktikoje įtvirtintų viešojo administravimo standartų, todėl kelia pagrįstų abejonių dėl tokio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Atkreipia dėmesį, kad Savivaldybės argumentai, esą Bendrovė nepateikė pozicijos dėl su Karjero eksploatavimu susijusio žemės gelmių naudojimo plano tvirtinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrose, yra teisiškai nepagrįsti ir atmestini. Šiuo konkrečiu atveju ginčo objektas yra ne žemės gelmių naudojimo planas ar jo sprendiniai, o būtent Savivaldybės atsisakymas organizuoti eismą vietinės reikšmės Š. gatvėje, kuri pagal galiojančius teisės aktus yra priskiriama D kategorijai. Todėl šiuo atveju aktualūs yra tik Savivaldybės veiksmai ir Sprendimas dėl eismo organizavimo minėtoje gatvėje, o ne Bendrovės dalyvavimas ar pozicija kitose, su žemės gelmių naudojimu ar poveikio aplinkai vertinimu susijusiose procedūrose.

Nurodo, kad skundžiamas Savivaldybės sprendimas visiškai neatitinka individualiam administraciniam aktui keliamų motyvavimo ir pagrįstumo reikalavimų. Sprendime nėra nurodyta nei faktinių aplinkybių, nei teisinio pagrindo, nei argumentų, kodėl Savivaldybė nusprendė neriboti sunkiasvorio transporto eismo Š. gatvėje, nors imperatyvios teisės normos aiškiai apibrėžia D

kategorijos gatvėse leidžiamą eismą. Tokia sprendimo formuluotė ne tik neatitinka VAI nuostatų, bet ir prieštarauja teismų praktikoje įtvirtintiems viešojo administravimo standartams, pagal kuriuos sprendimo motyvai turi būti aiškūs, išsamūs ir leidžiantys suinteresuotam asmeniui suprasti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį viešojo administravimo subjekto sprendimą.

Mano, kad Savivaldybės bandymas perkelti atsakomybę Bendrovei dėl neva nepateiktos pozicijos kitose – su žemės gelmių naudojimo planu ar poveikio aplinkai vertinimu susijusiose – procedūrose, yra nepagrįstas ir nesusijęs su šios bylos dalyku.

Atsakovė Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodo šias, atsakovės vertinimu, skundo išnagrinėjimui reikšmingas faktines aplinkybes:

1. Lietuvos geologijos taryba prie Aplinkos ministerijos 2022 m. gruodžio 30 d. priėmė sprendimą Nr. 1-634 pradėti Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio (toliau – Karjeras) išteklių dalies žemės gelmių naudojimo plano rengimą.

2. Apie rengiamą Karjero išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planą buvo skelbiama viešai nuo 2023 m. sausio 5 d.

3. Apie parengtą Karjero išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planą buvo skelbiama viešai nuo 2024 m. liepos 26 d. (Priedama Visuomenės dalyvavimo ataskaita, Priedas Nr. 2, dėl 1–3 punktų).

4. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorius 2025 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-80 „Dėl Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo plano patvirtinimo ir žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo“ patvirtino Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planą (toliau – Specialusis planas) (Įsakymo kopija Priedas Nr. 3).

5. To paties Specialiojo plano grafinėje dalyje pateikiamas grafinis sprendinys (Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio dalies susisiekimo sistemos brėžinys, masteliu M1:10 000 Priedas Nr. 4) ir aiškinamojo rašto dalies „2. Teritorijos planavimas“ tekstiniai sprendiniai (Priedas Nr. 5), kuriuose nurodomas produkcijos išvežimo iš eksploatuojamo karjero kelias (Specialusis planas, prie jo pridėti tekstiniai ir grafiniai sprendiniai skelbiami viešai interneto adresu: <https://tpdr.planuojustatau.lt/map/main.html>).

6. Pareiškėjas kartu su kitais asmenimis 2025 m. gegužės 30 d. kreipėsi į atsakovą Raštu, kuriuo siūlė, siekiant užtikrinti eismo saugumą ir apsaugoti bendruomenės gerovę, riboti sunkiasvorę techniką Š. gatvėje nuo Karjero iki K. gatvės ženkliniu, ribojančiu judėjimą.

7. Atsakovas, reaguodamas į Pareiškėjo raštą, 2025 m. birželio 12 d. surengė susitikimą su Pareiškėjo atstovu, bendruomenės nariais, Karjerą ketinančios eksploatuoti įmonės vadovu, Savivaldybės meru, Administracijos direktoriumi, Ūkio plėtros ir statybos skyriaus vedėju, Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus specialistais, kurio metu susitikimo dalyviams buvo paaiškintos aplinkybės dėl Specialiojo plano ir jo sprendinių, Š. g. eksploatacijos ir priežiūros.

8. Atsakovas 2025 m. liepos 1 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“ pateikė atsakymą į Pareiškėjo raštą (Priedas Nr. 1).

Pažymi, kad tiek Rašto, tiek Skundo pateikimo metu nėra pradėta Karjero eksploatacija (realiai Karjerą aptarnaujančio transporto eismas nevyksta). Pareiškėjo Raštą sąlygojo Specialiojo plano sprendiniai, o būtent dalis dėl susisiekimo ir ketinamo (planuojamo) išvežti Produkcijos dažnio (reisų), ką savo skunde ir nurodo pats Pareiškėjas (Skundo 1 punktą). Pažymi, kad Sprendimas be kita ko yra ir 2025 m. birželio 12 d. susirinkimo tęsinys. Ne veltui Sprendime didžioji teksto dalis yra apie Specialiojo plano sprendinius ir Poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir kt.

Nurodo, kad Sprendimas priimtas vadovaujantis būtent patvirtintu Specialiuoju planu. Įvertinus Specialiojo plano grafinėje dalyje pateiktus grafinius sprendinius (Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio dalies susisiekimo sistemos brėžinys, masteliu M1:10 000) ir aiškinamojo rašto tekstinius sprendinius, kuriuose nurodomas produkcijos išvežimo iš eksploatuojamo karjero kelias, buvo priimtas Sprendimas neriboti sunkiasvorio transporto eismo Š.

gatve, nes priešingas sprendimas ne tik kad neatitiktų Specialiojo plano sprendinių, bet ir pažeistų kitos suinteresuotos pusės – Karjerą eksploatuojančios įmonės – teisę naudotis viešuoju keliu.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2 punkte numatyta, kad, užtikrinamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją.

Kaišiadorių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos nuostatų, patvirtintų Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V1E-1519 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos nuostatų patvirtinimo“, 5.1 papunktyje numatyta, kad Saugaus eismo komisija svarsto eismo saugumo užtikrinimo klausimus ir teikia Savivaldybės administracijos direktoriui rekomendacijas dėl saugaus eismo organizavimo Savivaldybės vietinės reikšmės, viešuosiuose keliuose ir gatvėse (Priedas Nr. 6).

Atsižvelgiant į tai, nurodo, kad Saugaus eismo komisijos nuomonė yra tik rekomendacinio pobūdžio, o galutinį sprendimą priima Administracijos direktorius, dėl to jis, žinodamas apie patvirtintą Specialųjį planą bei aptarus šią situaciją su Pareiškėju ir kitais asmenimis 2025 m. birželio 12 d., negalėjo priimti kitokio sprendimo, prieštaraujančio jau galiojančiam teisiniam reguliavimui Š. g.

Remiasi Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – KET), 3.1 papunkčio nuostata, kad aptarnaujantysis transportas – transporto priemonės, priklausančios draudžiamaisiais kelio ženklais pažymėtoje zonoje esančioms įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, toje zonoje gyvenantiems ar dirbantiems asmenims arba atvežančios į tą zoną krovinius ar atvykstančios jų paimti, įskaitant į tą zoną keleivius atvežančius ar jų paimti atvykstančius lengvuosius automobilius taksi arba lengvuosius automobilius, kuriais teikiamos keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą paslaugos. Mano, kad Karjerą aptarnaujančios transporto priemonės patenka po Aptarnaujamo transporto sąvoka ir jai, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 35 punktu, yra taikoma išimtis. Papildomai atkreipia dėmesį, kad kito patekimo į Karjero teritoriją pagal Specialiojo plano grafinėje dalyje pateiktą grafinių sprendinių nėra, dėl to mano, kad ir tenkinus pareiškėjo siūlymą riboti transporto priemonių judėjimą Š. g., transporto priemonės, išvežančios iš Karjero krovinius, vis tiek patektų po minėtu KET sąvokos apibrėžimu, ir judėjimo draudimas jiems vis tiek nebūtų taikomas.

Pasisakydama dėl pareiškėjo argumentų, kad skundžiamas Sprendimas yra absoliučiai nemotyvuotas, atsakovė remiasi VAĮ 10 straipsnio 5 dalimi ir ja cituoja. Atsakovo vertinimu, pareiškėjo nurodytas argumentas dėl absoliučių motyvų nebuvimo sprendime, iš esmės yra nepagrįstas ir prieštarauja sprendime nurodytiems argumentais neriboti sunkiasvorių transporto priemonių eismo Š. g.

Viena iš savarankiškų atsakovo funkcijų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, yra savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Šią funkciją atsakovas atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus savivaldybės bendruomenei ir šios interesais. Atsakovas, įgyvendindamas šią funkciją, turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, atsakovo veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose.

Kadangi pareiškėjas raštu iš esmės kėlė klausimus, susijusius su kelio būkle, poveikio jam dėl suintensyvėjusio sunkiasvorio transporto eismo ir kt., tai Sprendime ir nurodyta, kad: „Taip pat informuojame, kad Š. gatvė yra įregistruota Nekilnojamojo turto registre kaip viešoji D kategorijos gatvė (kelias) ir nuosavybės teise priklauso Kaišiadorių rajono savivaldybei. Vadovaujantis Civiliniu kodeksu, Kelių įstatymu ir kitais teisės aktais visa savivaldybei priklausanti infrastruktūra yra vieša, todėl teisę ja naudotis turi visi juridiniai ir fiziniai asmenys. Atsižvelgiant į tai, kad Telkinį

eksploatuojanti įmonė yra įsipareigojusi nebloginti kelių būklės, o pabloginus atstatyti, Administracija kol kas nesvarstys galimybės riboti sunkiasvorio transporto eismo Š. gatve.“

Atsakovo vertinimu, šiuo atveju svarbu, kad būtent dėl šios gatvės pareiškėjas gavo ne tik rašytinį, skundžiamą, Sprendimą, bet išsamiai viskas jam (ir kitiems bendruomenės nariams) buvo paaiškina 2025 m. birželio 12 d. susirinkime. Atsakovas prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Skundas tenkintinas

Byloje pareiškėja kelia ginčą dėl atsakovės Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“ teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Bendrovė kartu su septyniais fiziniiais asmenimis 2025 m. gegužės 30 d. su 2025 m. gegužės 26 d. prašymu „Dėl sunkiasvorio transporto eismo ribojimo Š. g.“ kreipėsi į atsakovę dėl planuojamų vykdyti sunkiasvorių transporto priemonių eismo Kaišiadorių rajono savivaldybės Š. gatvės atkarpa tarp Kaišiadorių rajono *(duomenys neskelbtini)* smėlio ir žvyro telkinio karjero ir K. g. Karjero kasybos darbų vykdymo metu.

Bendruomenė reiškė susirūpinimą dėl numatytos Karjero eksploatavimo transporto schemos, konkrečiai produkcijos išvežimo sunkiasvoriais savivarčiais per Š. g. atkarpą, jungiančią planuojamą Karjerą ir K. g., atitikimo bendruomenės interesams ir aplinkos apsaugos reikalavimams. Atkreipė dėmesį, kad MAN savivarčiai yra priskiriami prie sunkiojo transporto priemonių, todėl kelio (gatvės) danga, kuria vyktų privažiavimas nuo Karjero iki K. g. turi būti tam pritaikyta ir siekiant ją eksploatuoti tokiu tikslu, turi atitikti Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ bei kituose teisės aktuose nurodytus kelio dangos konstrukcijos keliamus reikalavimus. Šiuo konkrečiu atveju kelio (gatvės) Š. g. atkarpos techniniai parametrai yra nepritaikyti planuojamam itin intensyviai sunkiasvorių transporto priemonių judėjimui.

Pažymėjo, kad Š. g. atkarpa nėra žvyro dangos kaip nurodyta planuojamo Karjero organizatoriaus dokumentuose. Kelio atkarpa buvo padengta asfalto danga ir jokiais atvejais nėra pritaikyta sunkiasvorių savivarčių judėjimui 90 kartų per dieną šešerius metus kaip tai numatyta Karjero darbų aprašyme. Aprašė kelio būklę ir nurodė, kad vos kelių sunkiasvorių transporto priemonių pravažiavimas šiuo keliu gali negrįžtamai sugadinti asfaltą ir drenažo sistemą.

Pažymėjo, kad Š. g. dalies, jungiančios Karjerą ir K. g., plotis yra tik 4,2 m, tad ši atkarpa absoliučiai nėra pritaikyta didelei, kasdienei apkrovai, ypač sunkiasvorių savivarčių 90 reisų kasdien. Kelias itin siauras, kelio danga nėra tvirta ir jau šiuo metu įtrūkusi, reikalauja priežiūros, o papildomas apkrovimas gali sukelti dar didesnę žalą. Sunkiasvoriam transportui judant gatve susidarys kelio įdubos ir bus gadinama infrastruktūra, o tokie veiksmai nesuderinami su gyventojų ir aplinkinių žemės sklypų savininkų interesais.

Pažymėjo, kad šalia Š. g. esančiuose žemės sklypuose ne tik nuolat gyvena bendruomenės nariai, bet ir rekreacinės paskirties žemės sklypuose yra užsiimama poilsiautojų ir kita trumpalaikio apgyvendinimo veikla. Sunkiasvorės technikos judėjimas apsunkins prasilenkimą, sukeldamas avarių riziką ir galimai užblokuodamas kelią, kels riziką bendruomenės nariams ir jų svečiams saugiai naudotis Š. g. keliu. Be to, kelkraščiuose parkuojami ir gretimų žemės sklypų savininkų svečių automobiliai, kas dar labiau apsunkins MAN savivarčių, sunkiasvorių transporto priemonių pravažiavimą. Intensyvus eismas ženkliai padidins triukšmo lygį, kuris neigiamai veiks vietos gyventojų ir jų svečių gyvenimo kokybę. Oro tarša taip pat taps reikšminga problema dėl dulkių ir išmetamųjų dujų. Taip pat nurodė, kad vieta, kur Š. gatvė susikerta su K. gatve, pasižymi didesne avarių rizika dėl T formos sankryžos specifikos.

Nurodė, kad Kelių įstatymo 20 straipsnio nuostatos numato, kad vietinės reikšmės keliais važiuojant didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis galima tik suderinus su kelio savininku ir gavus jo sutikimą. Bendruomenė pagrįstai įsitikinusi, kad toks leidimas naudotis Š. g. asfaltuota atkarpa link K. g. Karjero organizatoriui neturi būti suteiktas, kol nebus atliktas išsamus kelio būklės tyrimas, o bendruomenė bus informuota apie konkrečios Š. g. atkarpos, asfaltuotos dalies taisymo ir (ar) šalikelėje esančių želdynų atstatymo terminą, siektinus kelio taisymo ir (ar) kelio

statinių atstatymo rodiklius. Papildomai pažymėjo, kad įvertinus esamą Š. g. asfaltuotos dalies būklę yra būtina neatidėliotinai imtis veiksmų siekiant užtikrinti eismo saugumą ir apsaugoti bendruomenės gerovę, siūlant riboti sunkiasvorę techniką Š. gatvėje nuo Karjero iki K. gatvės ženkliniu ribojančiu judėjimu.

2. Savivaldybė 2025m. birželio 5 d. el. laišku informavo Bendrovę, kad kviečia Bendrovę 2025 m. birželio 12 d. 10 val. dalyvauti susitikime su rajono vadovais ir specialistais. Nurodė, kad į susitikimą taip pat yra kviečiama ir įmonė, eksploatuojanti karjerą.

3. Atsakovė skundžiamame Sprendime nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad Telkinį eksploatuojanti įmonė yra įsipareigojusi nebloginti kelių būklės, o pabloginus atstatyti, Administracija kol kas nesvarstys galimybės riboti sunkiasvorio transporto eismo Š. gatve.

Paaiškino, kad prieš pradėdant (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio eksploataciją buvo parengtas specialiojo planavimo dokumentai – žemės gelmių naudojimo planas (toliau – Planas). Plano sprendinių Aiškinamojo rašto 2.5.1. skyriuje „Inžinerinė infrastruktūra ir susisiekimas“ aprašytas produkcijos išvežimo iš planuojamos teritorijos kelias ir pateikta transporto judėjimo schema. Tame pačiame skyriuje Telkinį eksploatuojanti įmonė įsipareigoja transportuojant žaliavą nebloginti kelių būklės, o pabloginus atstatyti į pradinę padėtį. Atsižvelgdama į prisiimtus įsipareigojimus dėl kelių būklės atstatymo Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija), kaip teritorijų planavimo dokumentus derinanti institucija, pritarė Plano sprendiniams, tuo pačiu suderindama ir naudojimąsi (eksploatuojant Telkinį) (*duomenys neskelbtini*) k. Š. gatve ir K. gatvės dalimi. Taip pat atkreipė dėmesį, kad per visą Plano rengimo ir viešinimo laikotarpį, per kurį suinteresuota visuomenės turėjo galimybę susipažinti su rengiamais Plano sprendiniais (Planas buvo viešinamas ir svarstomas teisės aktų nustatyta tvarka ir pažeidimų dėl viešinimo nebuvo nustatyta), nebuvo gauta nei vieno suinteresuotos visuomenės pasiūlymo ar skundo dėl planuojamų sprendinių.

Taip pat nurodė, kad Plano rengimo metu buvo parengtas sprendinių poveikio aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) atrankos dokumentas, kuriame buvo nagrinėjamas žaliavos iš Telkinio transportavimo klausimas, taip pat atlikti aplinkos oro teršalų ir triukšmo sklaidos skaičiavimai, bei parengti Aplinkos oro taršos sklaidos ir Triukšmo sklaidos žemėlapiai. Parengtas SPAV atrankos dokumentas buvo viešinamas teisės aktų nustatyta tvarka ir visuomenė, kaip vertinimo subjektas, galėjo teikti pastabas dėl parengto dokumento. Tačiau iš visuomenės atstovų jokių pastabų nebuvo gauta. Aplinkos apsaugos agentūra atsižvelgdama į SPAV atrankos dokumente pateiktą informaciją, įvertino, kad Plano įgyvendinimas nesukels reikšmingų neigiamų pasekmių paviršiniams vandens telkiniams, gamtiniam karkasui bei aplinkos orui, todėl Bendrovės rašte nurodyti teiginiai dėl oro taršos neturi pagrindo.

4. Pagal Kaišiadorių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą, patvirtintą Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. V17E-311 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“, Š. g. yra priskirta D kategorijos gatvei (eilės Nr. 11.2.23).

5. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-80 „Dėl Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo plano patvirtinimo ir žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo“ patvirtintas Kaišiadorių rajono (*duomenys neskelbtini*) smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“,

VSĮ nustatyta, kad savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas priskirtinas savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytoms (priskirtoms)) savivaldybių funkcijoms (6 straipsnio 32 punktas).

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 4 straipsnyje nurodyti eismo saugumo užtikrinimo principai: 1) valstybės pareiga – sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams

dalyvavimo eisme sąlygas, eismo dalyvių pareiga – žinoti ir laikytis valstybės nustatytos eismo tvarkos; 2) eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai; 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.

Savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones (Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio 1 dalis).

Kelio savininkas (valdytojas) privalo: 1) užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus; 2) organizuoti eismą ir užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus 3) užtikrinti, kad nedelsiant būtų panaikintos kliūtys, trukdančios eismui ir keliančios pavojų, o jei to padaryti neįmanoma, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo organizavimo priemonės tol, kol šios kliūtys bus panaikintos; 4) tobulinti eismo organizavimą, atsižvelgiant į eismo įvykių kelyje priežastis ir aplinkybes <...> (Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio 7 dalis).

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinų organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus (2 punktas); sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose (3 punktas).

Kelių įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo jų savininkai ir (ar) valdytojai.

Statybos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad statybos techniniai reglamentai – Vyriausybės įgaliotos institucijos teisės aktai (branduolinės energetikos objekto statiniams – šios institucijos ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisės aktai), kurie nustato statinių, jų statybos, naudojimo ir priežiūros techninius reikalavimus tiesiogiai arba nuorodomis į standartus arba statybos ar statinių naudojimo ir techninės priežiūros taisykles. To paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad šio straipsnio 1 dalies 1 ir 6 punktuose nurodyti teisės aktai yra privalomi visiems statybos dalyviams, taip pat viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (naudotojams), juridiniams ir fiziniams asmenims, kitoms organizacijoms, kurių veiklą reglamentuoja šis įstatymas.

Pagal STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ gatvių klasifikaciją, pateiktą 4 lentelės „Pagrindinė susisiekimo linijų klasifikacija“ gatvių, kurių kategorija – 1.4. Pagalbinės gatvės „D“ pagrindinė paskirtis – „Lokalinės funkcinės ir kompozicinės ašys. Srautų paskirstymas į smulkias teritorijas, privažiavimai prie atskirų statinių ir kitų objektų“. STR 2.06.04:2014 35 punkte nustatyta, kad pėsčiųjų ir atskirų transporto rūšių eismo sąlygos motorizuoto eismo gatvėse nustatomos pagal 11 lentelę. Nurodytos lentelėje nustatyta, kad D kategorijos gatvėje galimas lengvųjų (iki 5 t bendrosios masės) krovininių automobilių ir aptarnaujančiojo transporto eismas (išskyrus pramonės, logistikos ir sandėliavimo teritorijas). Bet kurių krovininio transporto priemonių, ratinių savaeigių mechanizmų eismas galimas tik A ir B kategorijų gatvėse.

Komisijoje nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Komisija sprendžia dėl administracinių sprendimų teisėtumo atsižvelgdama į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės.

Taigi, Komisija, nagrinėdama pareiškėjos skundą ir sprenddama skundžiamo Sprendimo teisėtumo klausimą, sprendžia, ar jie priimti kompetentingo subjekto, tinkamai pasirašyti, ar turi kitus formaliuosius rekvizitus, ar juose nurodyta apskundimo tvarka, taip pat, ar skundžiamuose raštuose

nurodytas tinkamas teisinis pagrindas ir jo taikymą bei administracinio sprendimo priėmimą pagrindžiantys pagrindiniai faktai bei skundžiamus raštus vertina išsamumo ir motyvuotumo aspektu, ar nurodyta individuali kiekvieno iš priimtų sprendimų argumentacija.

Komisijos vertinimu, skundžiamas Sprendimas yra priimtas kompetentingo subjekto, tinkamai pasirašytas, turi formaliuosius rekvizitus, jame nurodyta tinkama apskundimo tvarka ir pareiškėja šių aplinkybių neginčija.

Komisija pažymi, kad pagal byloje keliamo ginčo ribas nėra pagrindo išvadai, kad Komisijai pateiktu skundu atsakovė ginčija Specialiojo plano sprendinių ir Poveikio aplinkai vertinimo dokumentus. Komisijos vertinimu, pareiškėjos skunde pateikti argumentai yra susiję su minėtų dokumentų nuostatomis tiek, kiek pareiškėja jais remdamasi pateikia argumentus savo kreipimuisi į atsakovę su 2025 m. gegužės 30 d. prašymu dėl sunkiasvorio transporto eismo ribojimo Š. g. pagrįsti ir akcentuoti skundžiamo Sprendimo nepagrįstumą, netinkamai išnagrinėjus pareiškėjos ir kitų asmenų prašymus.

Komisija sutinka su pareiškėjos argumentais, kad Specialaus plano ir Karjero darbų aprašymo sprendiniai neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktuose įtvirtintiems imperatyvams.

Atsakovė Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija – būdama atsakinga už savivaldybės teritorijoje esančių kelių priežiūrą, privalo nuolat užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui, atitiktų teisės aktų reikalavimus, nekeltų grėsmės žmonėms ir jų turtui ir kt. Nagrinėjamoje byloje keliamo ginčo atveju atsakovė užima pasyvią poziciją, savo atsisakymą tenkinti pareiškėjos ir kitų asmenų prašymą grįsdama iš esmės išvada, kad eksploatuojanti įmonė yra įsipareigojusi nebloginti kelių būklės, o pabloginus atstatyti. Skundžiamame Sprendime atsakovė nepateikė visų pareiškėjos prašymuose nurodytų faktinių aplinkybių ir argumentų dėl galimų pareiškėjų nurodytų teisės aktų nuostatų pažeidimų vertinimo, siekiant nesudaryti sąlygų bloginti ginčo atkarpos kelio ir kitos infrastruktūros būklę ir imtis priemonių, kad būtų vykdoma tinkama kelio būklės priežiūra pagal teisės aktų reikalavimus, o prireikus – tobulinti eismo organizavimą ginčo kelio atkarpoje.

Komisija laiko pagrįstais skundo argumentus, kad skundžiamame Sprendime nurodytos priežastys, kodėl Savivaldybė neribos eismo Š. g., yra nemotyvuotos, nes atsakovė nesiremia jokia esamos situacijos analize, nepateikė konkrečių vertinimų dėl ginčo kelio atkarpoje numatomo poveikio (pvz., vibracijas, dangos susidėvimą ir kt.). Komisija pažymi, kad atsakovė nepateikė jokios individualizuotos analizės dėl to, ar ginčo kelio atkarpa yra pritaikyta sunkiasvorių savivarčių judėjimui 90 kartų per dieną šešerius metus kaip tai numatyta Karjero darbų aprašyme.

VAĮ 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais. Bendrieji reikalavimai individualiam administraciniam aktui įtvirtinti VAĮ 10 straipsnyje, kurio 1 dalis nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos (VAĮ 10 straipsnio 1 dalis).

Komisija pažymi, kad VSĮ 6 straipsnio 32 punkto nuostatos reiškia, jog už saugaus eismo organizavimą atsako savivaldybė, tačiau šios funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais ir tai nereiškia, kad savivaldybės šioje srityje yra visiškai savarankiškos, savivaldybės savo funkcijas gali įgyvendinti tik ta apimtimi, kuri yra apibrėžta teisės aktais.

Nagrinėjamu atveju skundžiamo Sprendimo atsakovė nepagrindė teisės aktų normomis. Sprendime nepateikta jokios analizės dėl priemonių, kurių pareiškėja prašė imtis siekiant užtikrinti saugaus eismo sąlygas Š. g. ginčo atkarpoje ir poreikio imtis būtinų priemonių siekiant nesudaryti sąlygų pavojingoms situacijoms kilti, įgyvendinat Savivaldybei teisės aktuose numatytas funkcijas užtikrinti eismo saugumą ir viešojo intereso apsaugą, kaip to reikalauja aukščiau nurodyti teisės aktai.

Atsakant į pareiškėjos prašymą dėl eismo saugumo užtikrinimo ginčo kelio atkarpoje, turėjo būti duotas motyvuotas atsakymas, atitinkantis atsakovei priskirtų funkcijų pobūdį ir kompetencijos ribas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra konstatavęs, jog individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę,

subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas laikosi nuoseklios pozicijos, kad VAI 8 straipsnio 1 dalimi (redakcija, galiojusi iki 2020 m. lapkričio 1 d., iš esmės atitinka ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusio VAI (nuo 2020 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusi redakcija) 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatas) iš esmės yra siekiama užtikrinti, jog asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Tuo atveju, kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprenddamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (lot. k., esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. birželio 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-336/2011).

Komisija, įvertinusi skundžiama Sprendimą, pažymi, kad visoms viešojo administravimo institucijoms yra keliami, be kita ko, VAI nustatyti reikalavimai, o taip pat pareiga vadovautis viešojo administravimo principais (įstatymų viršenybės, objektyvumo, proporcingumo ir kt.). Be to, šios institucijos yra saistomos gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012; 2024 m. sausio 10 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-24-822/2024). Tinkamas motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus. Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A444-2366/2012; 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-398-442/2015; 2020 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020).

Komisija nevertina atsakovės argumentų, susijusių su tuo, kad Karjerą aptarnaujančios transporto priemonės patenka po „aptarnaujamo transporto“ sąvoka, kuriai, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 35 punktu, yra taikoma išimtis. Atsakovė tokių argumentų skundžiamame Sprendime nepateikė ir nepaaiškinė kokią reikšmę ir įtaką Specialiojo plano sprendiniai turės ginčo kelio atkarpos ir inžinerinių įrenginių techninės būklės pokyčiams, kurie akivaizdžiai neišvengiami juos įgyvendinant pagal numatomą transporto rūšį ir jo eismo (srauto) intensyvumą būtent toje teritorijos dalyje, nepriskirtoje nei pramonės, nei logistikos, nei sandėliavimo paskirties teritorijai.

Šiuo aspektu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas ginčą nagrinėjant teisme (pagal analogiją – Komisijoje) iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo, o galbūt apskritai sutikti ir pripažinti pagrįstu viešojo administravimo subjekto neigiamą atsakymą. Atitinkamos kliūtytys sudaromos ir teismui (pagal analogiją – Komisijai), nagrinėjančiam skundus dėl individualių teisės aktų panaikinimo, nes teisiniai ir faktiniai pagrindai yra plečiami, sudaromos prielaidos vis naujų pagrindų teikimui. Taip išplečiamos ir bylos nagrinėjimo ribos, kurias ne visada pavyksta vėliau

apibrėžti, kas neretai lemia nepakankamai išsamaus, objektyvaus ir neteisingo sprendimo priėmimą, o viešojo administravimo subjektams sudaromos prielaidos piktnaudžiauti savo teisėmis bei pareigomis (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-964-602/2023; 2024 m. sausio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-85-556/2024).

Apibendrinama nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų – jame nenurodytas jo priėmimo teisinis pagrindas, jis grindžiamas išskirtinai hipotetinio pobūdžio argumentais ir prielaidomis. Sprendimas priimtas pažeidžiant VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintą įstatymo viršenybės principą ir gero administravimo principą. Atsakovė nesilaikė pagrindinių procedūrų, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei priimto administracinio sprendimo pagrįstumą, todėl skundžiamo Sprendimo trūkumai pripažįstami esminiais, sudarančiais pagrindą jį pripažinti neteisėtu ir nepagrįstu. Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu Komisija pripažįsta pagrįstu pareiškėjos skundo reikalavimą panaikinti skundžiamą Sprendimą, todėl skundžiamas Sprendimas naikintinas (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai, IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Komisijai nustatčius, kad pareiškėjos Prašymas nebuvo tinkamai išnagrinėtas, atsakovei kyla pareiga pakartotinai jį išnagrinėti ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą, todėl toks įpareigojimas atsakovei nustatytinas (ABTĮ 94 straipsnis).

Komisijos vertinimu, likę neaptarti procesiniuose dokumentuose nurodyti proceso šalių argumentai teisiniam bylos išnagrinėjimo rezultatui esminės reikšmės neturi, todėl detalčiau neanalizuotini ir Komisija dėl jų atskirai nepasisako.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 19 ir 22 straipsniais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025-07-01 sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl Š. gatvės eksploatacijos“.

2. Įpareigoti Kaišiadorių rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti UAB „*(duomenys neskelbtini)*“ prašymą „Dėl sunkiasvorio transporto eismo ribojimo Š. g.“ ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narės

Birutė Pranevičienė

Lionela Gelmanienė

Beata Labutytė